



THYRAS VOLD

U D G I V E T A F S L E S V I G - L I G A E N

94. årgang nr. 1

1. halvår 2015

Nummer 904

**Dette nummer indeholder bl.a. en artikel om
Restaurant Borgerforeningen i Flensborg
og om dennes forpagter.
Se side 15-18.**

**HUSK DE DANSKE
ÅRSMØDER
19. - 21. JUNI 2015**

Programmerne for de mange
festlige arrangementer vil som altid
blive bekendtgjort i Flensborg Avis
og på SSF's hjemmeside
www.syfo.de

**SLESVIG-LIGAENS
LANDSMØDE 2015**

Se venligst mødeindkaldelsen
på bladets bagside samt
dagsorden med bilag på
siderne 20-23.



Formandens spalte

Kære medlemmer

Allerførst vil jeg lidt sent ønske alle læsere af Thyras Vold et godt og lykkebringende nytår. Når det er sagt, må jeg, som alle nok ved, fortælle, at vores tidligere formand Flemming Radsted Madsen desværre ikke længere er i blandt os. Mindeordene om ham kan læses andet steds i bladet.

Det kan næppe være nogen hemmelighed, at det er svært for mig at efterfølge Flemming. Jeg har nu selv oplevet, hvor mange forskelligartede opgaver, der skal varetages af formanden. Og jeg må ærligt tilstå, at der er flere juridiske/økonomiske problemstillinger, som jeg først nu er ved at sætte mig ind i. Selvom Slesvig-Ligaen desværre har et begrænset medlemstal, så har Slesvig-Ligaens fond så store midler, at der kræves ekspertise indenfor området. Heldigvis har bestyrelsen og især kassereren, Jens Hønholt, været en stor hjælp. For at aflaste formanden er der også blevet uddelegeret flere opgaver til de øvrige bestyrelsesmedlemmer; så som medlemskartoteket, tilrettelæggelse af landsmødet m.m.

Men med nye vinde kommer der naturligvis også enkelte nye tiltag. Vi er således i fuld gang med at ændre vor hjemmeside, så den bliver enklere og mere overskuelig. Også det er en større opgave end forventet, men takket være Horst Werner Knüppel og webmaster Wolfgang Bradtke er jeg overbevist om, at missionen er lykkedes. Gå ind på hjemmesiden:

www.slesvigligaen.dk

og se om I er enige med mig.

Nok er noget ændret, men Slesvig-Ligaens formål står naturligvis uantastet. Derfor uddelte vi også et beløb til mangeartede aktiviteter indenfor det danske mindretalsarbejde. Selvom

midlerne i det kommende år på grund af rentesatsen bliver mere beskedent, så ser vi frem til igen i efteråret at kunne yde støtte til en række initiativer indenfor mindretallet. Vi regner med, at vi som sædvanlig får flere støtteansøgninger, end vi kan tilgodese. Af den grund har vi også udelukket at give tilskud til enkeltarrangementer såsom lejrskoleophold, udstillinger, musical m.m. Vi ser det som vores opgave at fremme initiativer, der kan give varig glæde for de involverede.

I lighed med tidligere år vil Slesvig-Ligaen gennem bestyrelsen være repræsenteret ved en række af de arrangementer, der afholdes i forbindelse med årsmøderne, der afholdes 19.-21. juni 2015.

Slesvig-Ligaens landsmøde finder i år sted på Jaruplund Højskole den 26. september. Jeg vil opfordre medlemmerne til at slutte op om dette møde, idet bestyrelsen på grund af det vigende medlemstal vil foreslå en diskussion om foreningen Slesvig-Ligaens fremtid. Fondsbestyrelsen består af foreningens formand, næstformand og kasserer (som hidtil).

Det er en afgørende og svær beslutning, og derfor vil vi bede jer om at møde op og give jeres synspunkter til kende.

Tilmed har vi indgået en aftale med højskolen om et attraktivt tilbud, hvor overnatning og morgenmad kun koster 428 kr. - det skulle være en yderligere anledning til at møde op.

Jeg kan jo så tilføje, at skaffer I flere medlemmer, bliver denne debat overflødig.

I oktober var forretningsudvalget i Garding for at uddele årets midler. Det er altid en stor glæde at kunne uddele pengene og høre de forskellige fortælle om, hvad det er, de har søgt om midler til.

*Med venlig hilsen
Anne-Marie Thorup*

Sydslesvigudvalget støtte og prioriteringer



Troels Ravn

medlem af folketinget for
Socialdemokratiet
formand Sydslesvigudvalget

Danmark og den danske stat har ydet økonomisk støtte til mindretallet i Sydslesvig siden 1921, hvor statsminister Niels Neergaard efter grænsedragningen nedsatte »Udvalget til fordeling af bevillingerne til støtte for dansk sprog og kultur i udlandet« – i daglig tale kaldet »statsudvalget«.

Udvalget har siden skiftet navn ved flere lejligheder, men formålet med støtten har altid været det samme, nemlig at sikre at mindretallet i Sydslesvig kan opretholde en så dansk hverdag som muligt i et tysk samfund.

I lange perioder har det været udvalgets hovedopgave, sammen med bl.a. Grænseforeningen og Slesvig-Ligaen, at tilvejebringe de fysiske rammer for

mindretallets virke.

Dette var især presserende i den turbulente tid efter 2. Verdenskrig, hvor der var en hidtil uset tilstrømning til mindretallet, og hvor de tyske myndigheder i 1948 besluttede helt at lukke de danske kommuneskoler i Sydslesvig, der på det tidspunkt talte mere end 9.000 elever.

Man kan ikke udelukke, at de tyske myndigheder hermed håbede at tage luften ud af den danske bevægelse, for det måtte da være en umulighed for Dansk Skoleforening at kunne finansiere og drive så mange privatskoler?

Hvis dette var bevæggrunden var der i den grad tale om en Pyrrhussejr.

For som udvalgets daværende formand Jepsen Christiansen udtrykte det *»så længe landsmænd kalder, så skal de hjælpes«*.

I det følgende årti blev der givet store summer til opførelse af skoler rundt om i Sydslesvig – skoler, der den dag i dag sætter deres arkitektoniske præg på landsdelen.

Siden denne turbulente tid, hvor støtten i øvrigt ofte skete i det dulgte via Grænseforeningens mellemkomst, har forholdet i grænselandet heldigvis udviklet sig til et mønstereksempel på godt naboskab, og dette har også påvirket Sydslesvigudvalgets arbejde.

Sydslesvigloven

Med sydslesviglovens vedtagelse i 2010 forsvandt således de sidste reminiscenser af den skjulte støtte, da den praksis, hvormed Grænseforeningen formidlede en del af statstilskuddet (i 2009 ca. 83 mio. kr.) videre til det danske mindretal, ophørte. Ordningen stammede helt tilbage fra starten af 1920'erne, da det på grund af spændingerne efter første verdenskrig og freden ved Versailles ikke var muligt for en europæisk stat at yde støtte til en bestemt folkegruppe uden for landets grænser.

Sydslesvigloven er dermed på mange måder også et udtryk for denne normalisering og afspænding, hvor de sydslesvigske foreninger nu åbent sidestilles med tilskudsmodtagere i Danmark både hvad angår rettigheder og pligter.

Styrket oplysningsindsat om mindretallet

Samtidig tager Sydslesvigloven konsekvensen af, at udviklingen af det gode naboskab mellem Danmark og Tyskland og mellem mindretal og flertal også har betydet, at kendskabet til det danske mindretal i den brede danske befolkning har været for nedadgående – især i den yngre del af befolkningen.

Derfor har Sydslesvigudvalget nu mulighed for, ikke blot

at yde støtte til driften af de danske skoler, fritidshjem, biblioteker m.v. som stadig er kerneopgaven, men også til oplysningsarbejde om mindretallet i Danmark. Og der er nu mulighed for, at foreninger, der ikke er hjemmehørende i Sydslesvig, kan modtage tilskud.

Hvert år uddeler Sydslesvig-udvalget efter en åben ansøgningsproces nu op imod 1 mio. euro, til enkeltstående projekter primært med henblik på at øge kendskabet til mindretallet i Sydslesvig.

De seneste 3 år har udvalget lagt særlig vægt på at støtte projekter, rettet mod undervisningssektoren i Danmark, herunder især undervisningsmaterialer, der har til formål at højne vidensniveauet om det danske mindretal både aktuelt og historisk, samt projekter, der har til formål generelt at øge vidensniveauet om mindretallet i Danmark.

Midlerne for 2015 er netop blevet fordelt, og her er der bl.a. bevilget penge til, at Dansk Skoleforening kan udarbejde tidsvarende reklamemateriale for at skaffe flere ferieværtsfamilier i Danmark og til at forfatter Kristian Ditlev Jensens kan skrive en bog om Sydslesvig, som skal indfange Sydslesvigs sjæl i ord og billeder. Bogens fokus ligger på det danske mindretal, som den

vil beskrive gennem en række litterære essays, der går tæt på store emner som nationalfølelse, tro og historie.

Derudover fortsætter udvalget med at støtte projekter, der via de muligheder, som den moderne teknologi har givet os, kan gøre Sydslesvigs dramatiske og bevægende historie interessant og vedkommende for nye generationer.

Det kommer blandt andet til udtryk via etableringen af en ny side på nettet, Sydslesvighistorie.dk, der skal præsentere den meget store samling af billeder, historiske film, plakater m.v. fra Dansk Centralbibliotek for Sydslesvigs omfattende arkivsamling på en ny, overskuelig og lettilgængelig måde.

Karaktersagen

Det er en sag, som både har optaget mig som formand meget, men som hele Sydslesvigudvalget har været stærkt engageret omkring løsningen af.

For mig har det hele tiden været en misforståelse, at eleverne fra Duborg og A.P. Møller gymnasierne i deres karakteromregning skulle sidestilles med øvrige tyske gymnasier.

Det er virkelig positivt, at der nu er fundet en løsning, som vi alle kan være tilfredse med.

Nu tager omregningen udgangspunkt i gymnasiernes egen population, og det er den bedste løsning. Det er vigtigt

at anerkende, at eleverne fra Sydslesvig er - og kan, noget særligt: har gået i dansk børnehaven, dansk grundskole, fem fag i gymnasiet på højt niveau, dansk som undervisningssprog.

Nu vil de elever, som vælger at læse videre i Danmark, stå bedst muligt.

Jeg oplevede også en dybfølt indignation over sagen, da afgangseleverne for nyligt besøgte Christiansborg, og de afleverede ved den lejlighed en kritik, som gjorde indtryk.

Forløbet i sagen - og den gode løsning, er for mig et eksempel på, at det nytter at forene kræfterne og samarbejde. Skoleforeningen har selv sagt ydet en kæmpe indsats, og jeg er meget glad for det samarbejde mit udvalg og jeg har haft med skoleforeningen.

Det har også gjort stort indtryk, at jeg har fået flere henvendelser fra helt almindelige borgere nord og syd for grænsen, som har bedt om, at vi skulle finde en løsning på karaktersagen, som ikke negativt forskelsbehandlede gymnasieeleverne fra Sydslesvig. Forløbet har således også været et eksempel på, at samhørigheden mellem det danske mindretal i Sydslesvig og Danmark er stærkt og lever i bedste velgående.

Troels Ravn

MF (S)

Formand Sydslesvigudvalget

Mindeord

**Den mangeårige formand for
Slesvig-Ligaen**

Flemming Radsted Madsen

**døde efter alvorlig sygdom
mandag d. 29.12.2014.**



Med hans død mister Sydslesvig en af sine mest trofaste støtter i Danmark og Slesvig-Ligaen en dygtig og engageret formand.

På grund af sygdommen valgte Flemming Radsted Madsen at træde tilbage som formand ved landsmødet i september 2014, men ville som den optimist og ildsjæl han var, gerne fortsætte som menigt bestyrelsesmedlem. Såvel han som landsmødets deltagere kunne ikke forestille sig, at han ikke ville komme sig. Men sådan gik det desværre ikke.

Selv om Slesvig-Ligaen nu medlemsmæssigt er en mindre forening, har dens virke sat sig dybe spor i Sydslesvig. Opgaven var fra starten af at støtte initiativer for det danske mindretal syd for det område, som man ellers ikke ville tilgodese. Det er ikke for meget sagt, at f.eks. Egernførde danske skole ikke havde været der uden Ligaens indsats og økonomiske støtte.

Flemming Radsted Madsen fortsatte med engagement og ildhu det arbejde, som var påbegyndt mange år tidligere. I mindre foreninger kan der ofte opstå gnidninger, men med Flemming Radsteds myndige, driftssikre håndtering, hører disse uenigheder fortiden til.

I sit arbejde for Sydslesvig var Flemming drevet af historisk interesse, en historie hvor Slesvig var en integreret del af det danske rige. Såvel store som mindre historiske begivenheder havde Flemmings bevågenhed, og selv på sygelejet fulgte han med interesse den voldsomme debat, som Bornedals »1864« skabte. Men historien var ikke alt, også nutiden optog Flemming.

Han var drevet af den overbevisning, at den yngre generation og også mange ældre havde mistet interessen for grænselandet og kun forbandt det med billige varer. En væsentlig del af hans engagement gik derfor ud på at genskabe kendskabet til og forståelsen for grænselandet og især for Sydslesvig.

Flemming var i en årrække fast taler ved årsmøderne, og han glædede sig altid til at deltage, dels for at fremføre Ligaens budskaber, men lige så meget for at møde de mange venner hernede.

Nok er Slesvig-Ligaen medlemsmæssigt en mindre forening, men foreningen har en betragtelig formue. Mange forskellige initiativer har nydt fremme af midlerne herfra, og det var en stor glæde for Flemming, når ønskerne kunne imødekommes. Hans store kendskab til praktisk taget alle institutioner og medarbejderne betød også, at der var stor forståelse for, hvorfor netop de initiativer skulle nyde fremme.

I et tæt samarbejde med Willi Hansen, tidligere skoleinspektør i Egernførde, skabte de et fremragende medlemsblad, Thyra Vold, og samarbejdet mellem formand og redaktør var forbilledligt.

Flemming blev 76 år og efterlader sig hustru og to døtre og børnebørn.

Vi vil i Slesvig-Ligaen efter bedste evne fortsætte i det spor, han har udstukket. Og vi vil minde Flemming med glæde og taknemmelighed.

På Slesvig-Ligaens vegne

*Anne-Marie Thorup
formand*

Om at knytte levende bånd tværs over grænsen

Den nye hovedbygning på Tydal, der blev indviet i 2013 står nu i al sin pragt til gavn for al spejder- og friluftsvirksomhed på Spejdergården. Spejdergården er et fortrinligt udgangspunkt for ture i hele Sydslesvig.

Den gamle hovedbygning nedbrændte ved en forfærdelig brand i december 2010.

Der har været massevis af identitetsdiskussioner i Sydslesvig i de senere år, ja så mange, at vi sydslesvigere ligefrem måtte stå til regnskab på A.P. Møller Skolen i en TV Syd-høring i december 2014. Vi måtte desværre også opleve en række ubehagelige læserbreve både i Flensborg Avis og i danske aviser nord for grænsen. Nogle enkelte havde faktisk et snert af hadskhed i sig. Men der var heldigvis også rigtig mange, der tog os i forsvar.

Selvom høringen endte godt,

var det en ubehagelig oplevelse - igen - at føle sig som en nasserøv, der kun kalder sig mindretalsdanske, fordi det giver penge i kassen. Det gør ondt, og det helt inde i hjertekulen. Selvfølgelig kan vi danske sydslesvigere godt forstå, at der skal føres regnskab med støttepengene til det danske mindretal, men kan sindelag måles med penge? Det er da nedværdigende altid at føle sig kontrolleret med henblik på, om ens sindelag er stærkt nok til, at man bør betale penge til

det.

Og det må understreges, at vi danske sydslesvigere er dybt taknemmelige for al den støtte, vi får fra Kongeriget Danmark. Problemet er jo, at der er alt for få i Danmark, der kender til os her i det danske mindretal, og der er sikkert også en del her nede i selve mindretallet, der har brug for en ny gennemgang af de historiske forhold, vores mindretal bygger på.

Det bør vi selv gøre noget ved. Det er afgjort vigtigt for vores fortsatte eksistens.

Der er gjort mange tiltag med henblik på at gøre opmærksom på mindretallet i Danmark. Her har Grænseforeningen blandt så enormt meget andet gjort en stor indsats med sine sydslesvigske kulturambassadører, der tager ud på skoler og andre institutioner for at fortælle om sig selv og om deres forhold. Det er en god idé, fordi der således skabes en personlig kontakt mellem mennesker både nord- og syd for grænsen. Skoleforeningens ferie børns-tiltag med udveksling af elever både nord og syd fra er ligeledes et fantastisk godt tiltag, idet der igen er tale om levende kontakter.

Slesvig-Ligaens støtte til Sydslesvig betyder ligeledes afgørende meget, idet Slesvig-Ligaen altid har fokuseret på støtteemner, hvor der virkelig er et behov, og hvor støtten gør nytte. Et af disse steder er blandt mange andre Det Danske Hus i Sporskifte, der er en enestående succeshistorie, idet huset bruges rigtig meget og det af sydslesvigske institutioner og private fra hele Sydslesvig.

Sydslesvigsk Forening deltager i mange af de markante kulturelle events i Danmark, som Kulturnat i København, Folkemødet på Bornholm, Skamlingsbanke-møder og meget mere.

SdU er med til mange sportstiltag i Danmark og viser sit ansigt på denne måde.

Der er rigtig mange sydsles-

vigere, der har fået deres uddannelse i Danmark, og som er blevet i Danmark, fordi de har fået job dér, er blevet gift og har fået børn, men deres relationer til Sydslesvig har de bevaret. En af de rigtig kendte her er for eksempel Søren Ryge, der aldrig har fornægtet sin sydslesvigske herkomst, snarere tværtimod. Alle disse sydslesvigere er de allermest vigtige kulturambassadører for det danske mindretal i Sydslesvig.

FDF i Sydslesvig er en kreds under FDF i Danmark og samarbejder ganske naturligt med alle FDFere i Danmark tværs over grænsen.

Dansk Spejderkorps Sydslesvig, DSS, er med tiden blevet til et af de fem danske spejderkorps i Danmark og samarbejder nu på alle planer med alle danske spejderkorps. DSS var således med til at afholde Spejdernes Lejr i 2012 og er også med til at forberede Spejdernes Lejr i Sønderborg i 2017. DSS vil også være med til at udvikle den nys af Det Danske Spejderkorps' købte ungdomsø, Middegrundsfortet.

Men Sct. Georgs Gildet Flensborg ligger sør'ne heller ikke på den lade side, hvad kontakten til Danmark angår. Således havde Flensborg Gildet under Sønderjyllands Distrikt en meget afgørende rolle, da Sct. Georgs Gilderne i Danmark afholdt sit Landsgildeting på A.P. Møller Skolen i Slesvig i september 2013. Det var Søn-

derjyllands Distrikt, der arrangerede landsgildetinget. Da var der over 400 gildebrødre fra hele Danmark, der fik øje på det smukke Sydslesvig og på det danske mindretal her.



Flaget falder fra himlen lige ved siden af A.P. Møller Skolen, lige før Landsgildetinget 2013 åbnes af Hans Excellence Grev Ingolf af Rosenborg.

De var imponerede over at se både Dannebrog og Gildeflaget dale ned fra himlen med faldskærmsspringere, og de fik syn for sagen på udflugter i det sydslesvigske land, der gav dem blod på tanden til at komme igen og igen.



Vikinger henter det nedfaldne Dannebrog for at overbringe det til Greveparret.

Og hvor kommer de så hen, når de skal til Sydslesvig? Ja, det er naturligvis til Tydal, fordi Tydals daglige leder, Helmut Werth, er blevet landsgildemester for alle Sct. Georgs Gilderne i Danmark.



Helmut Werth er til daglig bestyrer for Spejdergården Tydal i Eggebek. Spejdergården Tydal er tilholdssted for Dansk Spejderkorps Sydslesvig, men også for Sct. Georgs Gildet Flensborg.

Helmut Werth kunne fejre sit 25 års jubilæum som bestyrer for Spejdergården Tydal i 2014.

Helmut Werth blev valgt som landsgildemester for Sct. Georgs Gilderne i Danmark på Landsgildet 2013, der blev afholdt på A.P. Møller Skolen i Slesvig.

Det er på den måde, vi får synligheden frem, fordi landsgildemesteren rejser land og rige rundt for at virke for gildearbejdet i Danmark og Sydslesvig, og det er er ikke dårligt, hvis synligheden opleves gennem

et levende og aktivt menneske, der brænder for sagen.

Det er samarbejdet, på tværs af grænserne om fælles emner, der er det vigtige. Det er det, der skal til. Intet andet. Det kan ses på Tydals overnatningstal,

at Gildebrødre i Danmark har fået øje på Sydslesvig og på dejlige Tydal, og det kan ses på Flensborg Gildets gildebrødres rejseaktivitet til foredragsvirksomhed for gilder i Danmark, at interessen for Sydslesvig er vokset enormt.

Det går rigtig godt for det danske mindretals virksomhed syd for grænsen, men lad os alle arbejde på at fremme og styrke alle personlige bånd tværs over grænsen og være os bevidste om, at der bor en dansk folke- del syd for grænsen.

Anne-Margrete Jessen



Skolegården Jes Kruse-Skolen Egernførde

Så er vi i gang igen. Efter det store projekt, som hed Den Lille Skolegård i 2008, er det nu Den Store Skolegårds tur.

Den Store Skolegård – det gamle skravl – trænger nemlig til at blive shinet op. Ikke kun lidt, men rigtig, rigtig meget.

Kedelig, farveløs, uinspirerende. Det er nogle af betegnelserne, som skolegården har fået smidt i hovedet.

Men så går vi i gang. Katalogerne vælter ind. Tilbud, ideer, farver og meget mere. Alle er i gang. Forældrene i samarbejdsrådet og eleverne i elevrådet starter med at planlægge og samle ideer til, hvordan den nye store skolegård kunne se ud. Hvilket klatrestativ kunne det blive til? Hvilke andre redskaber kunne der sættes op? Hyggrokroge, bænke? Der er ingen grænser og mange forskellige muligheder.

To firmaer kommer til skolen for at vejlede med gode råd og forslag til, hvad man kunne gøre. Det ene firma kommer med et fantastisk – all inklusive - tilbud på 120.000 €!!!

Skolen har i dette skoleår fået et nyt kursusfag, som hedder innovation, og som også har haft den store skolegård på programmet. Eleverne kommer til et samarbejds-rådsmøde og fremlægger ALLE deres ideer. OK, der er også nogle utopiske ønsker på listen – en ismaskine for eksempel, men det vrimler med gode ideer og forslag som bl.a. nye skraldespande, planter, ure, bordtennisborde, fodboldmål, basketkurve, volleybane og m.m.

Samarbejdsrådet, elevrådet og ledelsen har gang i planlægningen af klatrestativet. Også her er der mange muligheder og gode ideer, men elevrådet og samarbejdsrådet har valgt noget med tove. Det bliver en slags pyramide. 6,10 meter høj, som alle kan komme op og klatre i.

Men sådan et stort og flot legeredskab koster

mange penge, og der er mange ting, der yderligere skal tages højde for som fx TÜV, teknisk afdeling, Fallschutz, farver og meget mere.



Men nu er vi i gang. Elevrådet har på et elevrådsmøde valgt farverne rød og blå til klatrepypyramiden, og stenene, som vi alle har været noget trætte af, er allerede blevet fjernet. Nu er vi ved at være så vidt, at de første fundamenter kan blive lavet her før påskeferien. Så skal de hærde og tørre i 14 dage, og så kan firmaet »conlastic« begynde med at lægge deres »Fallschutz«, og »Berliner Seilfabrik« kan begynde med at sætte klatrepypyramiden op.

Det bliver en rigtig spændende tid, og vi glæder os til, at vores skolegård kommer til at blive rigtig, rigtig flot.

Fra Slevig-Ligaens landsindsamling har Jes Kruse-Skolen fået 50.000 kr. til projektet skolegården. Vi vil derfor her på samarbejdsrådets og skolens vegne sige tak til Slesvig-Ligaen.

Men »kun« en ny klatrepypyramide laver ikke en ny skolegård. Der ligger meget mere arbejde forude.



For at samle flere penge til projektet Den Store Skolegård har samarbejdsrådet bl.a. arrangeret en tombola til julefesten og afholdt bankoaftener på skolen. Nu er der planlagt et loppemarked den 06.06.2015, og skolen og samarbejdsrådet har yderligere planlagt et sponsorløb til vores motionsløb i oktober, så vi kan opfylde flere af elevernes ønsker som fx nye bordtennisborde, bænke, fodboldmål, volleybane m.m.

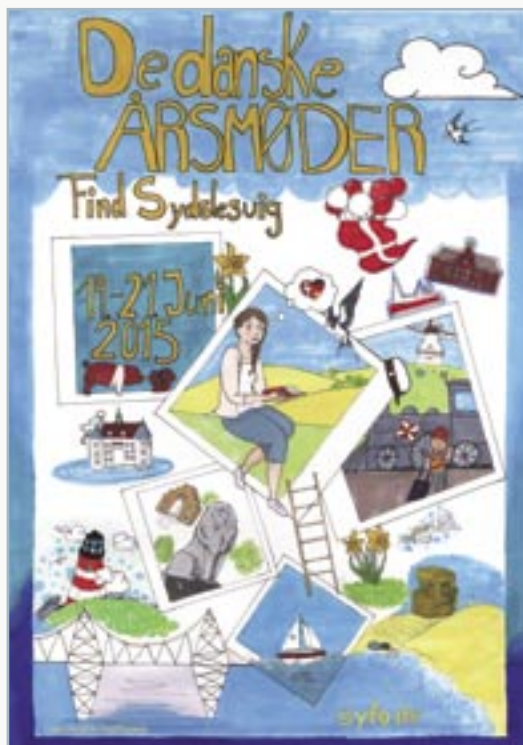
*Med venlig hilsen og tak for hjælpen til alle Slesvig-Ligaens medlemmer
fra alle os på
Jes Kruse-Skolen*

HUSK DE DANSKE ÅRSMØDER

19. - 21. JUNI 2015

Programmerne for de mange
festlige arrangementer vil som altid
blive bekendtgjort i Flensborg Avis
og på SSF's hjemmeside

www.syfo.de



Jens Skrumsager Skau:

Sigurd Kloppenburg Skrumsager

Oplevelser og tanker fra
deltagelsen
ved fronterne under 1.
verdenskrig.



Bogen kan frit downloades på
Slesvig-Ligaens hjemmeside:
www.slesvigligaen.dk

Gud stod ham bi – en beretning fra 1. Verdenskrig

Jens Skrumsager Skau har skrevet en lavmælt beretning om sin morbror Sigurd Kloppenburg Skrumsager, der deltog på tysk side i første verdenskrig først på Østfronten og senere på Vestfronten. Én af de mange beretninger her 100 år efter krigsudbruddet. Men denne beretning er ekstra

interessant, da den bygger på de mere end 1000 breve, Sigurd sendte hjem til familien; hovedsagelig til forældrene.

Desuden redegøres der kort, men fyldestgørende for optakten til 1. Verdenskrig.

Her ud over beskrives den særlige situation, de unge sønderjyder stod i. Skulle de flygte til Danmark og undgå at deltage i en krig, de hverken følte de havde lod eller del i? Men med den risiko, at sejrede Tyskland var de forment adgang til den jord, de kom fra. Eller skulle de blive og kæmpe på tysk side for at kunne bevare jorden og håbet om, at Sønderjylland igen kunne forenes med Danmark? Som søn af den kendte sønderjyske kæmpe for danskheden Hans Diderik Kloppenburg Skrumsager var der dog ingen tvivl. Sigurd melder sig som soldat. Og vægten lægges nu på Sigurds oplevelser fra han indrulleres i 1914 til han syg af tuberkulose sendes hjem i 1917. Det er bonden og den troende, der melder sig som soldat.

Sigurd ser landskabet med bondens øjne f.eks. 26/6 – 1915: *Høsten tegner meget dårligt i de egne vi kommer igennem. Senere nager det ham at se landbrugsmaskiner, der står og ruster i de krigshærgede områder.*

Men endnu mere gennemtrænges brevene af en tillid til, at Gud er med f.eks. 24/3 – 1915: *„Man bliver lille og ydmyg og betror sig til Guds varetægt.*

Jeg er derfor tryk i hvad fare jeg så er i“. Ord som disse går som en grundtone igennem brevene.



Sigurd i 1920. Pasfoto

Det er nok gældende for alle, der skriver fra fronten, at man ønsker at berolige sine nærmeste. Det er vigtigt at bevare håbet og også i den forbindelse understrege, når der er ro og tid til at fortælle om positive oplevelser.

Men nærlæser man brevene fra østfronten, møder man mange gange krigens grusomme realiteter. Fx skriver Sigurd 3.okt. 1915:

»Russerne har lavet et gennembrud natten mellem 29. og 30. september. »Vi mistede flere hundreder som døde, blev sårede eller taget til fange..... Endnu ligger her en del døde og to sårede. Vore og russerne mellem hinanden. Det går over ens forstand, når man ser sådanne billeder“.

Det virker dog som om den tyske hær var velorganiseret. Forsvar og angreb virker organiseret. Kan måske heller ikke forvente andet i breve sendt fra fronten. Læger og lazaret findes. Pakker når frem og breve

frem og tilbage. Anderledes med russerne; f.eks. 16/5 1915: „I går havde vi en ret anstrengende dag i skyttegravene, hvor russerne angreb os og nemt kunne have overrumplet os, hvis de havde været under god ledelse men det brister altid for dem“.

Synet på den russiske krigsførelse er sigende: De menige kæmper, men uden ledelse og resultatet bliver derefter. Her oplever man det, man vidste: De russiske officerer blev ikke udvalgt efter duelighed, men efter deres forbindelser.

Men trængslerne er dog mange. Især nævnes: utilstrækkelige forsyninger, udrikkeligt vand og især på lusene, der er enhver soldats trofaste følgesvend. I tilgift får man en beskrivelse af de usle russiske forhold og området her hørte til et af de bedst udviklede i Rusland: „Russernes landsbyer, består af forfaldne træhuse og er så fulde af utøj og møg, at det er en hel pest“.

Fra december 1916 til hjemsendelsen pga. sygdom i 1917 opholder Sigurd sig ved Vestfronten. Der er ingen tvivl om, at såvel kampene mod englænderne som opholdet i skyttegravene er mindst lige så forfærdelige som ved Østfronten f.eks.: 4/1 -1917:

»Ingen rigtige skyttegrave. 20-30 meter til englænderne – mudderet til langt op af overknæerne«.

Alligevel er beskrivelserne anderledes. Det hænger muligvis sammen med, at Sigurd bliver alvorlig syg, men måske også, at Sigurd her i vest føler sig hjemme f.eks. 9/12-16:

»Hvilken himmelvid forskel der dog er på alle måder her og så i Rusland: Man må virkelig beundre det høje kulturtrin som de her står på«.

Sigurd bliver alvorlig syg – ja, dødssyg. Det er tuberkulose. Sigurd var så heldig at møde og blive behandlet af den dansksindede læge: Hans Lausten-Thomsen. I den periode hvor

Sigurd var for syg til at kunne skrive hjem, gjorde Hans Lausten-Thomsen det.

På trods af alle rædslerne bevarer Sigurd troen:

„Jeg betror Vorherre min sag og han vil nok stå mig bi“.

Men hvis Vorherre ikke havde haft Hans Lausten-Thomsen som sin højre hånd, havde troen nok ikke hjulpet.

Sigurd hjemsendes i 1917 og som så mange andre, der havde oplevet krigens rædsler, taler han ikke om dem. Kun når han har mareridt: Råber han:

“Russerne kommer“.

Et sikkert udtryk for, at forholdene havde været langt værre på Østfronten, end han havde givet udtryk for i brevene.

NB: Hele beretningen kan læses på: www.slesvigligaen.dk



Ud over bogen om Sigurd har Jens Skrumsager Skau også skrevet om sin berømte morfar: Hans Diderik Kloppeborg Skrumsager – medlem af Den preussiske landdag valgt af de dansksindede sønderjyder og senere landdagsmedlem for Venstre. Bogen kan købes ved henvendelse til:

jenssskau@hotmail.com
eller tlf. 25304346
- prisen er 50 kr.

Jens Rahbek Pedersen

**Generalkonsul
Henrik Becker-Christensen
DANSK GENERALKONSULAT
FLENSBORG**

**“FRA MOD HINANDEN TIL MED HINANDEN”
DEN DANSK-TYSKE MINDRETALSMODEL**



Det dansk-tyske grænseland har siden 1800-tallets nationale polarisering været genstand for nationale konflikter. Med grænsedragningen i 1920 blev den nye grænse og de nye nationale mindretal på hver sin side af grænsen kilde til endnu en konflikt mellem dansk og tysk, og spændingerne fortsatte efter 2. verdenskrig.

I forbindelse med en drøftelse af Vesttysklands ansøgning om NATO-medlemsskab i oktober 1954 i Paris rejste den danske statsminister, H. C. Hansen, mindretalsspørgsmålet. For at Vesttyskland kunne optages i NATO skulle det danske Folketing også give sit samtykke, og i den forbindelse så man en politisk mulighed for at rejse det sydslesvigske spørgsmål og dermed sammenkæde et vesttysk NATO-medlemsskab med 5%-spærregrænsen, der til trods for over 42.000 stemmer forhindrede Sydslesvigsk Væl-

gerforenings repræsentation i den slesvig-holstenske landdag, mens det tyske mindretals parti var repræsenteret i Folketinget i kraft af et langt lavere stemmetal.

Da mindretalsspørgsmålet for Konrad Adenauer var mindre væsentligt end NATO-medlemskabet, tog den vesttyske forbundskansler hånd om sagen og fik den slesvig-holstenske ministerpræsident Lübke “sat på plads”. Kort tid efter blev spærregrænsen ved landdagsvalg og forbundsdagsvalg afskaffet for det danske mindretals parti.

Den 29. marts 1955 underskrev den danske statsminister H. C. Hansen og den tyske forbundskansler Konrad Adenauer derefter i Bonn de to erklæringer – København-erklæring og Bonn-erklæring – med næsten identisk indhold.

Erklæringerne var moralsk forpligtende hensigts-erklæringer, der sikrede mindretallenes rettigheder på begge sider af grænsen, og i forordet betones det, at man ønskede fredelig sameksistens mellem såvel mindretal og flertal som den tyske og danske stat.

Disse to erklæringer fastslår rettigheder og principper for det danske og det tyske mindretal i grænselandet, og de anses stadig som en art »Grænselandets grundlov«.

København-Bonn-erklæringerne har således dannet rammen om fredelig sameksistens mellem flertals- og mindretalsbefolkning i Nord- og Sydslesvig fra 1950'erne og frem til i dag, og de er ofte blevet fremhævet som en mønsterløsning til inspiration for andre regioner.

I anledning af 60-årsdagen for underskrivelsen af disse erklæringer har generalkonsul Henrik Becker-Christensen fra Dansk Generalkonsulat i Flensborg udgivet en pjece med titlen:

**»FRA MOD HINANDEN TIL MED HINANDEN«
- DEN DANSK-TYSKE MINDRETALSMODEL**

Generalkonsul Henrik Becker-Christensen har venligst stillet denne pjece til rådighed for Slesvig-Ligaen, så den frit kan downloades fra foreningens hjemmeside:

www.slesvigligaen.dk
(under Arkiv)



hh/wh

“Det danske mindretals politiske historie 1945-2014”.

Ny bog om SSWs historie.



Studieafdelingen for Sydslesvig har sammen med forfatterne Jørgen Kühl og Martin Klatt udgivet en bog om SSWs historie.

Bogen er en fremskrivning af tidligere bøger om SSW, som forfatterne har skrevet. Forfatterne analyserer den politiske udvikling af SSW og det dan-

ske mindretal fra efterkrigstiden op til regeringsdeltagelsen i vore dage.

Det nye i bogen er de mange skelsættende begivenheder i SSWs og dermed mindretallets historie fra 2005. Her tænkes blandt andet på Heide Simonis fald i 2005, mindretalskrisen i 2010, Simon Fabers sejr ved overborgmestervalget i Flensborg i 2010, SSWs regeringsdeltagelse i 2012 og klagerne

mod SSWs fritagelse for spørregrænsen i 2013.



Plakat fra landdagsvalget i 1947

Sydslesvigudvalget har finansieret bogen, og Flensborg Avis har trykt den.

Bogen bliver snarest muligt fordelt til alle danske sekretariater i Sydslesvig og kan fås ved henvendelse til disse.

Bogen er på 108 sider og kan også rekvireres ved henvendelse til SSWs landssekretariat.

Bogen er gratis, og den kan også frit downloades på Slesvig-Ligaens hjemmeside:

www.slesvigligaen.dk



wh



Der kan ske så meget i ens liv, nemlig når man starter på et børnehjem og ender som forpagter.

Dette er sket for Torsten Millant, der faktisk har haft et liv, der minder om H.C. Andersens meget læste eventyr »Den grimme ælling«. Han er også startet det forkerte sted, har haft et svært liv med masser af problemer, og er dog alligevel endt som en anset person, altså en stakkels ælling, der er blevet til en stolt svane.

Sådan begyndte »eventyret«

Torstens liv startede i Mannheim i Sydtyskland i maj 1969. Dette område var dengang stadigvæk »besat« af amerikanerne, da Tyskland jo ved kapitulationen i maj 1945 efter 2. verdenskrig blev opdelt i zoner mellem Sovjetunionen (i dag Rusland), Frankrig, England og USA.

Moderen hed Birgit Hoffmann, var i 1968 arbejdsløs og let at friste til at indlede et forhold til en sort amerikaner, der havde militærtjeneste i landsdelen og som også kunne lide at vise, hvor mange U.S. dollars han havde.

Forholdet fik følger. Torsten blev født, var en smuk dreng med lysebrun hud og sort hår, altså en mulat, hvis man i dag må bruge dette ord. Desværre blev moderen syg, da Torsten var knap 1 år gammel.

Skæbnen ville det så sådan, at han kom på et børnehjem, og her blev han, til han var godt 5 år gammel. Han blev derefter adopteret af en dansk præstefamilie, Werner og Waltraut Millant, der netop ønskede et barn, der var en blanding af sort og hvid, eftersom de i adskillige år havde gjort tjeneste i Nordafrika, og de vidste, at i Sydtyskland kunne de lettere finde et barn, der lignede Nordafrikas indbyggere, der jo delvis har en

ret lys hudfarve.

Werner og Waltraut Millant, sidste er født i Sydslesvig, søgte nu et sted, hvor Werner kunne arbejde som præst, og valget faldt på den danske kirke i Egernfærde.

Som 7-årig fandt Torstens indskoling sted på Jes Kruse-Skolen, hvor han gik til han var 12 år. Denne tid var heller ikke uden problemer. Drillerier og slagsmål var dagens gang og medførte adskillige ophold på kystsanatoriet Hjerting ved Esbjerg.

Også privat opstod der i løbet af årene nok så mange problemer, der medførte, at han måtte flytte til det danske børnehjem Lyksborghjemmet. (Dette hjem

er desværre nedlagt i dag, men hvor har det dog hjulpet mange børn med problemer i tidens løb).

Torsten fortsatte nu skolegangen på Lyksborg Danske Skole, hvor han gik ud efter 9. klasse. Han blev rådet til at tage et ophold på Rends Efterskole, og på disse to sidstnævnte skoler har han været glad for at gå, de virkede positivt på ham, modnede ham, og nu begyndte han at tænke på sit videre liv. Foreløbigt gjaldt det blot om at tjene penge, så han kunne gøre et godt indtryk på de unge damer ved at invitere dem ud. Således startede hans gastronomiske karriere, han arbejdede såvel nat som dag i forskellige restauranter, både i køkkenet, som medhjælper eller som tjener.

Da han blev indkaldt til militæret, valgte han at gøre tjeneste i Danmark, hvor det skulle gå lidt mildere for sig. Han startede ved Luftvåbnet i Skrydstrup og havde det her så bekvemt, at han ud over de 18 måneders pligt frivilligt tog et 1/2 år til - og det med god løn.

Men hvad nu da militærtjenesten var forbi? Der var mange muligheder, men han søgte tilbage til Flensborg og arbejdede nu de næste år mange steder, både i tyske såvel som i græske og italienske restauranter og det med fast løn, og fordelene var, at han lærte det internationale køkken at kende. Ud over dette gjorde han tjeneste i

baren og var også beskæftiget som tjener, hvilket ved høflig og venlig betjening gav gode drikkepenge.

På denne måde fik han sin uddannelse i alle fag inden for branchen, og dette gjorde sit til, at han, der beherskede det danske sprog perfekt, i 2006 blev ansat ved Restaurant Borgerforeningen, som er et kendt dansk sted i Flensborg. Han startede i køkkenet, blev efter 2 år souschef, så køkkenchef, og i 2014 overtog han ledelsen af Restaurant Borgerforeningen.

Borgerforeningen

Nu lidt om Borgerforeningen, der har givet navn til restauranten. Bygningen, den ligger i, er fra 1700-tallet og har været dansk postgård og tjent som bolig for byens danske overpræsidenter indtil 1864. Den danske Borgerforening, stiftet i 1835, købte i 1844 ejendommen og udvidede den således, at foreningen havde mødelokaler og en sal. I krigen 1864 mellem Preussen/Østrig og Danmark benyttedes bygningen som lazaret for de sårede, og i 1. verdenskrig brugte Røde Kors den som nødkvarter. Op mod afstemningen i 1920 afholdtes



her også mange valgmøder for at få så mange stemmer som muligt, for at Flensborg igen kunne komme under dansk herredømme. Det siges, at Borgerforeningen under nazitiden gav husly til jøder og politiske flygtninge. Bygningen er i dag fredet og ejes af »Borgerforeningen GmbH« (Hans Erik Hansen, Ole Ankjær, Ebbe Paulsen, Frank Baasch og Christian Jürgensen).

Overtagelsen af Restaurant Borgerforeningen

Torsten fortalte en masse, mens vi drak kaffe sammen, og også mens han viste os hele komplekset. Han har kendt sin kone, Sabrina, i 15 år, det var kærlighed ved første blik, men de blev dog først gift for 3 år siden.

Sabrinas arbejdsområde er servering og Torsten tager sig af køkkenarbejdet, mens det regnskabsmæssige bliver udført af hans kone og et firma.



En rundgang i restauranten

Når man vil besøge Restaurant Borgerforeningen kommer man ind i en smuk baggård, før kaldt købmandsgården, går op ad en bred trappe og træder så

ind i krostuen, der straks giver én det indtryk, at her har fagfolk med god smag medvirket ved planlægningen. Her er plads til mange personer, og med skillevægge kan den deles op, så det passer til forskellige gruppestørrelser. Malerier og pottedplanter giver det hele en bestemt flair, her er hyggeligt, og den godt udstyrede bar gør også sit hertil. Køkkenet er ligeledes moderne indrettet. Her arbejder 2 kokke og en køkkentjener. Endvidere drives et lille creperie med drikkevarer. Med betjeningspersonalet er der i alt 5 fastansatte, og ved store fester forøges antallet efter behov med løst ansatte.

Sammen med Torsten går vi så op på 1. sal og får at vide, at ved større fester bliver maden transporteret op med en elevator, så den - endnu varm - kan blive serveret. Dette er noget, man kender på berømte slotte og vel også i store hoteller. Da døren til KONGESALEN åbnes, bliver man målløs stående et øjeblik. Navnet siger alt. Teaterscene, lysekroner, væglamper en masse, malerier - også af danske konger - og

stærke vægfarver overalt gør indtryk på en. Salen er enorm stor med plads til 250 personer ved receptioner og til ca. 180 mennesker ved festmiddage. Den pragtfulde sal bliver brugt ved bryllupper, runde fødselsdage og andre store fester, og amatører benyttede før scenen ret meget, men i dag er den ikke særlig brugt.

Historien fortæller, at kong Christian d. 8. i 1847 og 1848, kort før sin død, var gæst i Borgerforeningen, men endnu oftere var kong Frederik d. 7. sammen med grevinde Danner med til festligheder i Kongesalen og har her svunget sig i dansen og taget et par »genstande« til sig. Måske har Sankt Knudsgildet, et gammelt dansk gilde, hvor kongen var æresoldermand, fejret her den 07.11.1863, og på hjemturen i den iskolde karet på vej til Lyksborg Slot, hvor de på det tidspunkt opholdt sig, pådrog kongen sig en så svær lungebetændelse, at han døde den 15.11.1863, lige hvor november-forfatnings-krisen og det spændte forhold til Prøjsen, der endte med 1864-krigen, var aktuelle problemer.

Ved siden af Kongesalen ligger I.C. Møller-værelset, et mindre, men også flot indrettet rum, der har navn efter den dansksindede politiker I.C. Møller, der i 1924 blev formand for den nyvalgte danske gruppe på 7 personer i byrådet. Dette kunne han fortsætte med indtil Hitlers magtovertagelse i 1933. Den 15.05.1945 blev han af den engelske militærregering udnævnt til Flensborgs overborgmester og fortsatte i samme position ved de næste valg indtil kommuneforfatningen i 1950 blev ændret, og derefter blev han valgt til bypræsident, senere vicebypræsident, som han forblev indtil sin død i 1955. Navnet I.C. Møller fortsætter i dag i en fond, der yder hjælp til trængende.

Tilbage til nutiden

Nu ikke mere om fortiden, men tilbage til nutiden.

Torsten fører os tilbage til krostuen, hvor kaffe og kager stadig står på bordet, og færdig med at fortælle er han på ingen måde.

Fra IHK, industri- og handelskammer i Slesvig-Holsten, fik han certifikat til at tage lærlinge, og indtil nu har han uddannet 8, der alle har bestået med gode resultater - undtagen en, der først klarede det ved andet forsøg. Borgerforeningen har første ret til at bruge restauranten, og medlemstallet i denne er nu på 275 personer med et årsbidrag på kun 20 Euro. Ved de planlagte møder,



foredrag, fester og udflugter er deltagerantallet pænt, og der lægges vægt på, at kun det danske sprog bliver brugt.

Restauranten åbner kl. 9.00 om morgenen og lukker efter behov. Chefen går først, når sidste gæst er gået, dette er Torstens valgsprog, og det kan føre til en arbejdsdag på 15 timer eller mere. Om sommeren er omsætningen ret stor, da der ude og inde er plads til lidt over 400 gæster.



Hvem bruger så Restaurant Borgerforeningen? Det gør alle slags mennesker, danske såvel som tyske, selvom 80% nok er danske statsborgere, der har bopæl her, eller det er ægte sydslesvigere.

For at fortsætte kongerækken må nævnes, at dronning Margrethe og prins Henrik også har besøgt Borgerforeningen med et besøg, men det var før Torstens tid som forpagter. Han fortæller med stolthed, hvilke gæster, der har været hos dem - bl.a. den tidligere ministerpræsident

i Slesvig-Holsten, Peter Harry Carstensen, SSW-politikeren Karl Otto Meyer, Flensborgs nuværende overborgmester Simon Faber, tidligere chefredaktør for Flensborg Avis, Bjarne Lønborg, Rotaryklubben, Lionsklubben og mange, mange flere - og ikke at forglemme, at også Sydslesvigsk Forening, Sydslesvigsk Vælgerforening og Grænseforeningen bruger stedet, da restauranten er det eneste danskførte beværtningssted i Flensborg.

Torsten kan ikke lade være med at nævne, at han og Sabrina er glade for deres arbejde.

Overraskende er, at restauranten normalt er lukket om søndagen, hvor man skulle tro, at de fleste gæster ville komme, men måske bliver et af de 10 bud fra Det Gamle Testamente fulgt, hvor det lyder, at man skal komme hviledagen i hu, men den jødiske arbejdsfrie tid

er sabbatten, der går fra fredag aften til lørdag aften, så det er ikke grunden, men den kristne tros fridag er fra gammel tid jo søndagen, hvor der før i tiden var kirkegangspligt. Om det er den skik, der følges lader vi stå åbent. Sabrina og Torsten, der bor i en helt anden del af Flensborg, har valgt det sådan, og det må respekteres. Til sidst en opfordring til læserne af denne artikel.

Et godt sted at besøge

Stedet er bestemt et besøg værd, en smuk indretning, god betjening, delvis dansktalende personale og sågar egen parkeringsplads.

Restaurant Borgerforeningens adresse er:

Holm nr. 17,
24937 Flensburg
tlf. +49 461 23385

www.restaurant-borgerforeningen.de

Indkørsel til parkeringspladsen er fra Süderhofenden ved rutebilstationen.



Tak til Sabrina og Torsten for den megen tid, de ofrede på os.

Vi ønsker dem alt muligt godt i fremtiden.

Tekst: Anne Oesterle

Foto: Willi Hansen

VORE INDSAMLINGER

Vi har i forbindelse med kontingentindbetalingerne og ved landsindsamlingen 2014-15 til støtte for Slesvig-Ligaens arbejde med stor taknemmelighed og glæde modtaget i alt 10.820 kr.

Gynther-Sørensen	Højbjerg	kr. 400
Clausen	Flensborg	kr. 200
Grønholm	Vanløse	kr. 320
Jepsen	Ørnhøj	kr. 200
Krarup	København	kr. 200
Thomsen	Rinkenæs	kr. 500
Knudsen	Svendborg	kr. 100
Leschly	Æbeltoft	kr. 300
Paulsen	Flensborg	kr. 200
Wilhelmsen	Hjørring	kr. 200
Jensen	Auning	kr. 200
Birch	København	kr. 560
Nielsen	Aarhus	kr. 200
Riber	Hundelev	kr. 100
Jessen	Skive	kr. 500
Dahl	Augustenborg	kr. 340
Caspersen og Kajhøj	Glumsø	kr. 200
Liltoft	Middelfart	kr. 200
Anonym		kr. 400
Lund	Hellerup	kr. 1.000
Juul	Aalborg	kr. 200
Meyer	Rønde	kr. 200
Rosendal	Aalborg	kr. 4.000
Schlanbusch	Randers	kr. 100

I alt: kr. 10.820

**Tak for
hjælpen**



Ansøgninger om støtte fra Slesvig-Ligaens Fond

Foreninger og institutioner, hjemmehørende i Sydslesvig, kan søge støtte fra Slesvig-Ligaens Fond til kulturelt og humanitært arbejde i Sydslesvig.

Ansøgningsskema kan downloades på Slesvig-Ligaens hjemmeside (www.slesvigligaen.dk) eller rekvireres hos formanden, hvortil skemaet efter endt udfyldelse returneres inden 31. august hvert år.

På det første styrelsesmøde efter ovennævnte ansøgningsfrist vil indkomne ansøgninger blive behandlet, og evt. bevilget støtte vil efterfølgende blive udbetalt.

SLESVIG-LIGAENS LANDSMØDE 2015

Lørdag den 26. september 2015

kl. 14.15 på Jaruplund Højskole

Dagsorden

- 1. Valg af dirigent**
- 2. Valg af protokolfører og to stemmetællere**
- 3. Formandens beretning**
- 4. Beretning fra Slesvig-Ligaens Fond (bilag 1)**
- 5. Fremlæggelse af regnskabet til godkendelse (bilag 2)**
- 6. Fremlæggelse af det kommende års driftsbudget til godkendelse – herunder fastsættelse af kontingent**
- 7. Valg af bestyrelsesmedlem – på valg er**
 - a. Jens Hønholt
 - b. Horst-Werner J. Knüppel
 - c. Anne Oesterle
- 8. Valg af to suppleanter – på valg er**
 - a. Morten Jensen
- 9. Skal Slesvig-Ligaen fortsætte som en forening?**
 - a. Se bestyrelsens forslag andetsteds i bladet (bilag 3)
- 10. Valg af statsautoriseret/registreret revisor**
 - a. Bestyrelsen foreslår genvalg af Deloitte Sønderborg
- 11. Behandling af indkomne forslag**
- 12. Eventuelt**
 - a. Uddeling af Slesvig-Ligaens legat

Regnskab 2014 Slesvig-Ligaens Fond

I henhold til fondens vedtægters § 7 offentliggøres regnskabet her.

(Alle beløb i DKK)

Fondens driftsregnskab

<u>Indtægter</u>	2014	2013
Bidrag, renter og udbytte	182.041	406.474
Kurstab	0	-44.694
	182.041	361.780
<u>Udgifter</u>		
Drift, revision m.v.	11.269	14.405
Forvaltningsgebyr	3.010	2.980
	14.279	17.385
Årets resultat før skat	167.776	344.395
Skat inkl. tillæg / fradrag	0	0
Årets nettoresultat	167.776	344.395
Årets nettoresultat fordeles således:		
Uddelinger	110.000	107.000
Konsolidering 25% af nettoresultat	41.944	44.758
Kursgevinst	0	165.365
Overførsel til disponibl kapital	15.832	27.272
	167.776	344.395

Balance pr. 31. dec. 2012

<u>Aktiver</u>		
Bundne aktiver	3.974.807	3.805.240
Disponible aktiver	40.016	24.484
Aktiver ialt	4.014.823	3.829.724
<u>Passiver</u>		
Bunden Egenkapital	3.974.807	3.805.240
Disponibel egenkapital	34.466	18.634
Egenkapital i alt	4.009.273	3.823.874
Gæld	-5.550	-5.850
Passiver i alt	4.014.823	3.829.724

Det foreliggende regnskab indstilles til Landsmødets godkendelse
Bestyrelsen, den 16. april 2015

Sydbanks Forvaltningsafd.
Aabenraa, den 16. april 2015

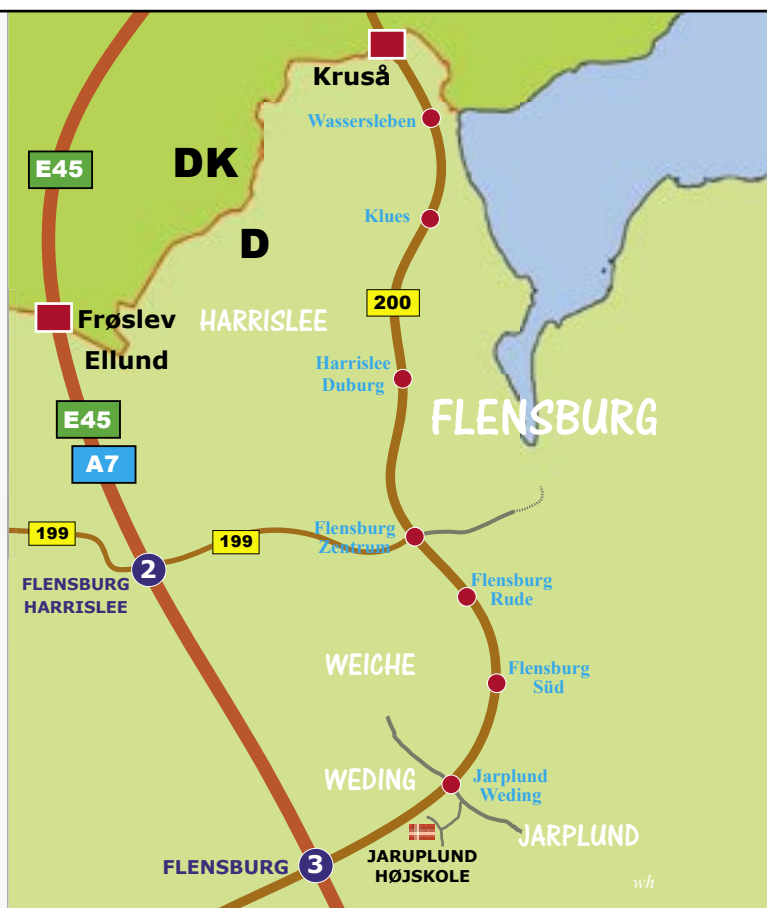
KØRE- VEJLEDNING



JARUPLUND HØJSKOLE

Lundweg 2, Jaruplund-Weding
D-24976 Handewitt

Tlf. +49-4630-96 91 40
www.jaruplund.de



Regnskab 2014

I henhold til Slesvig-Ligaens vedtægters § 5 offentliggøres regnskabet her.

Foreningens driftsregnskab (alle beløb i DKK)

Indtægter	2014	2013	2012
Kontingent	48.645	51.298	39.834
Bidrag, renter og udbytte	12.983	136.579	240.355
	61.628	187.877	280.189
Udgifter			
Drift, kontorhold m.v.	113.388	106.434	129.971
Thyras Vold	32.882	28.689	29.249
	146.270	135.123	159.220
Overskud / underskud	-84.642	52.754	120.969
Indsamlinger og uddelinger			
Indgået bidrag og gaver	39.863	67.110	59.867
Arv efter Margit Jepsen			10.000
Arv efter Hans Frederik Thrane			670.388
			740.255
Til disposition	39.863	67.110	740.255
Årets resultat	-84.642	52.754	120.969
Uddelt støtte i Sydslesvig	-81.000	-40.000	-206.200
Uddelt støtte G & H Thranes Fond		-45.000	
Overført til Slesvig-Ligaens Fond			-3.585.440
	-125.779	34.864	-2.930.416
Der disponeres således:			
Hensat Landsindsamling	12.410	-3.160	-9.443
Hans F. Thrane's Fond	84.018	39.732	2.727.982
Hensat til senere disposition	-222.207	-1.708	-5.648.955
	-125.779	34.864	-2.930.416
Balance pr. 31. dec. 2014			
Aktiver			
Tilgodehavender	92.668	170.260	126.450
Aktier	359.100	271.640	189.025
Obligationer & investeringsbeviser	2.762.454	2.634.706	2.765.820
Slesvigs Erhvervsfond	80.391	80.571	80.572
Flensborg Avis	48.770	48.880	48.881
Union Bank	46.150	46.254	46.255
Likvid beholdning	179.266	251.652	198.782
	3.568.799	3.503.963	3.455.785
Aktiver ialt	3.568.799	3.503.963	3.455.785
Passiver			
Egenkapital	673.406	687.965	6.248.519
Årets kursregulering	215.209	-12.849	88.402
Hensat til senere disposition	-222.209	-1.710	-5.648.956
	666.406	673.406	687.965
Egenkapital	666.406	673.406	687.965
Hensat forpligtelse særlige formål			
Landsindsamlingen	30.798	18.388	21.548
Hans F. Thrane's Fond	2.851.732	2.767.714	2.727.982
	2.882.530	2.786.102	2.749.530
Hensatte forpligtelser	2.882.530	2.786.102	2.749.530
Kortfristet gældsforpligtelse	19.863	44.455	18.300
	19.863	44.455	18.300
Passiver ialt	3.568.799	3.503.963	3.455.795

Deloitte

Statsautoriseret Revisionselskab
 Sønderborg, den 20. januar 2015
 Jan Thietje
 Statsautoriseret revisor

Det foreliggende regnskab indstilles til Landsmødets godkendelse
 Bestyrelsen, den 29. januar 2015

Slesvig-Ligaen - en forening med fremtid ... ?

af Horst-Werner J. Knüppel (næstformand i Slesvig-Ligaen)

Såfremt jeg skulle svare ganske kort på dette spørgsmål med et **ja** eller **nej**, så ville svaret være

et stort JA.

Selvom verdensbilledet i dag er et andet end ved foreningens start i 1920, så er der stadig mange opgaver og udfordringer for den næsten 100-årige gamle forening.

Hvor grænsespørgsmålet var hovedtemaet ved Slesvig Ligaens stiftelse, ligger opgaverne i dag mere på det informative område. Sydslesvigs historiske og folkelige fællesskab med Danmark er stadig ikke en basisviden i den almindelige befolkning. Denne opgave kan Slesvig Ligaen ikke løfte alene, men vi kan bidrage ud fra den styrke, der ligger i foreningens medlemstal, og den tid den til enhver tid siddende bestyrelse og øvrige tilknyttede personer har at gøre godt med. Går talen på informationer fra Slesvig Ligaen, vil jeg også her huske at nævne foreningens blad Thyras Vold som et vigtigt bindeled mellem foreningen og medlemmerne.

Et andet ben i foreningens arbejde ligger i at støtte det danske arbejde i Sydslesvig såvel kulturelt og økonomisk. Lige siden foreningens start har en stor del af arbejdet ligget netop på dette område. Ser vi hen over et kort over Sydslesvig, er der ikke mange steder, Slesvig Ligaen har efterladt et »blankt felt«, selvom der i formålet nævnes, at det overvejende er den sydlige landsdel, der skal sættes fokus på. Ud over at støtte nye projekter er det en lige så stor opgave at bevare det, som er skabt, lige siden foreningen så dagens lys i 1920.

Den ene eller anden kunne spørge, om den økonomiske støtte, som nu er grundfæstet i Slesvig Ligaens Fond, kunne nøjes med at være det ben, som der fremadrettet arbejdes videre i og opløse resten – foreningen Slesvig Ligaen?

Når jeg benytter billedet af en forening på to ben, så kan enhver se, at en glidende gang på jorden kræver to ben. For mig er den økonomiske støtte og den informative del sammenhængende kræfter. En fond har i meget lille grad en dialog udadtil – på den dag, hvor midlerne uddeles, kan dette forekomme, med mindre den økonomiske støtte blot indsættes på en konto.

Anderledes forholder det sig med en forening, hvor en kreds af mennesker danner et fællesskab om et formål. Dialogen er en væsentlig forudsætning for en fremadrettet indsat og en tilpasning til nye tiders udfordringer inden for det formål, der er fastsat i foreningen.

Hvor en fond oftest er selvsupplerende og dermed ingen kontakt har til tidligere givere, skal en bestyrelse årligt stå til regnskab for de prioriteter, der blev sat i det forgangne års arbejde. I en dialog har medlemmerne mulighed for at tilkendegive deres meninger, for at vælge den personkreds, de mener kan løfte de kommende års arbejde og for i fællesskab at sætte nye mål for hele fællesskabet.

Et kendetegn for Slesvig Ligaen er virkelyst og dynamik. De resultater, som er opnået hidtil er kommet i hus, fordi medlemmerne har stået bag bestyrelser og formænd igennem de næsten hundrede år, foreningen har eksisteret.

Medlemstallet drøftes altid flittigt. Det er klart, at en stor opbakning og dermed et stort medlemstal glæder enhver bestyrelse. Glæden øges, når der er fremgang i stedet for tilbagegang. Det, som vi i hvert fald kan konstatere, er, at Slesvig Ligaen har en meget trofast medlemsgruppe, som støtter det formål og det arbejde, der udmøntes i det danske mindretal i Sydslesvig. Vi kunne spørge os selv, hvad der skal til, for at medlemstallet kan øges, hvad der skal til, for at vi kan få at den yngre generation i tale. Slesvig Ligaens arbejdsindsats er jo netop til gavn for den gruppe, som vi har sværest ved at få i tale. En udfordring, som måske skal løses helt anderledes, og hvor vi som forening skal tænke meget mere »skævt«.

Lad os udnytte forenings fordelene, hvor fællesskabet og dialogen stadig er en altafgørende parameter. Enhver ansvarlig bestyrelse vil tilpasse aktiviteterne efter de midler, som står til rådighed til gavn for medlemmerne og det formål, de ved deres medlemskab støtter.

Man kan naturligvis også vedtage at nedlægge foreningen, hvorved evt. arv tilfalder Statskassen. Foreningens formue overføres til Fonden.

Inden der træffes nogen beslutning, er det vigtigt at høre din mening - derfor

Mød talstærkt frem til landsmødet for at tilkendegive netop den holdning, du står for!

SLESVIG-LIGAENS LANDSMØDE 2015

afholdes lørdag, den 26. september 2015 på
JARUPLUND HØJSKOLE
Lundweg 2, Jarplund-Weding
D-24976 Handewitt

PROGRAM

- Kl. 13.00 Indlæg ved Kerstin Pauls, Tønning og
Helmuth Andersen, Egernførde
- Kl. 13.45 Kaffepause med Ligaen som vært
- Kl. 14.15 Landsmødet starter
Dagsorden og kørselsvejledning:
se side 20-23 inde i bladet

Af hensyn til det arrangerede kaffebord bedes om tilmelding til foreningens
formand Anne-Marie Thorup på

tlf. (+45) 5631-1858

eller pr. mail til ***mariethorup@hotmail.com***

senest den 12. september 2015

THYRAS VOLD - udgivet af Slesvig-Ligaen

Husmandsvej 4, DK-6621 Gesten, tlf. (+45) 5631-1858

e-mail: mariethorup@hotmail.com

Bankkonto: Sydbank 8065-1041552

REDAKTION

Anne-Marie Thorup (formand), Husmandsvej 4, DK-6621 Gesten - e-mail: mariethorup@hotmail.com - tlf. (+45) 5631-1858

Anne Oesterle, Alte Ziegelei, D-24214 Gr. Königsförde, - tlf. (+49) 4346 6406

Willi Hansen (ansvarshavende redaktør), Forsteck 4, D-24955 Harrislee, - e-mail: williz@foni.net - tlf. (+49) 461 909 7405

Tryk: Flensborg Avis

Afleveret til postvæsenet den 11. maj 2015 • Stof til næste nummer af bladet senest den 01. oktober 2015

Følg også med på Slesvig-Ligaens hjemmeside: **www.slesvigligaen.dk**

ISSN 0902-707